

ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 14. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ДОСЛІДЖЕНЬ
КОМУНІКАЦІЙ**

Освітня програма:	Журналістика
Рівень вищої освіти:	другого (магістерського)
Спеціальність:	061 Журналістика
Галузь знань:	06 Журналістика

Рівне – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика досліджень комунікацій» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика, галузь знань 06 Журналістика

Розробник: к.філол. н., доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості
Миронюк В. М..

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики журналістської творчості

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 року

Завідувач кафедри (Миронюк В.М.)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика, галузь знань 06 Журналістика

Гарант освітньої програми (Смусь А.Г.)
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 року

Голова (Климюк В.В.)
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика	Обов'язковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин (денні та заочна форми навчання) -90		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Індивідуальні завдання:			
–			
Вид контролю: залік			

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «**Теорія і практика дослідження комунікацій**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Метою викладання даної дисципліни є формування знань про методологію медіадосліджень, а саме: як проводити наукові дослідження за вибраною темою, як проводити якісні і кількісні дослідження, перевіряти висунуті гіпотези, як обробляти отримані дані та використовувати їх при аналізі об'єктів дослідження та процесів у них. Тому для здобувачів вищої освіти стає ключовим фактором професійного успіху опанування методології медіадосліджень.

Завдання курсу: розрізняти якісну і кількісну парадигми медіадосліджень, основні теорії які їх пояснюють і володіти їх основною термінологією; складати програму власного дослідження: визначати процедуру його проведення, характеризувати кожен етап дослідження, підбирати адекватні методи; розуміти, що таке генеральна і вибіркова сукупності дослідження, визначати вибірку власного дослідження; висувати гіпотези і дослідницькі питання відповідно до тематики дослідження. 5. Визначати незалежні, залежні і контрольні змінні у дослідженні; визначати операційні дефініції власного дослідження.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи здобувачі вищої освіти **набувають таких фахових та програмних компетентностей**

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК04. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері журналістики, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Опанування дисципліною «**Теорія і практика досліджень комунікації**» забезпечить наступні **програмні результати:**

РН02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи комунікації

Тема 1. Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій

Наукове та повсякденне пізнання. Стратегія наукового дослідження. Нові медіа-дослідження. Методи пізнання (епістемологія): звичка, авторитет, інтуїція, науковий метод.

Література: основна (1,2,3,4,5, 6,7) додаткова (1,2,3, 7,8)

Тема 2. Класифікація медіадосліджень

Теоретичні методи й методики конструювання ідей та теорій. Загальнонаукові методи теоретичного дослідження. Методи побудови гіпотез та теорій. Конструктивно-генетичний метод. Аксиоматичний метод. Евристичні методи. Аналогія. Синектика.

Література: основна (1,2,3,4,5, 6,7) додаткова (1,2,3)

Тема 3. Поняття про методологію масмедійних досліджень

Дослідницькі методи: якісні та кількісні. Різниця між ними, їх переваги і вади. Вступ до якісної методології. Інтерв'ю. Фокус-групи. Методологія текстуального аналізу. Семіотичний аналіз. Риторичний аналіз

Література: основна (1,2,3,4,5, 6,7) додаткова (1,2,3)

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти комунікації

Тема 4. Процедура дослідження медіа: основні етапи

Включене спостереження (participant observation). Метод, методика і техніка соціологічного дослідження. Загальнонаукові та спеціальні методи емпіричного дослідження.

Література: основна (1,2,3,4,5, 6,7) додаткова (1,2,3)

Тема 5. Програма прикладного дослідження масмедіа

Дослідження впливу мас-медіа в умовах інформаційної війни. Методи дослідження аудиторій масової комунікації: преса, радіо, телебачення та інтернет. Agenda Setting. Фреймінг. Якісний контент-аналіз

Література: основна (1,2,3,4,5, 6,7) додаткова (1,2,3, 5,6,9)

Тема 6. Міжнародні та міжкультурні комунікації

Новітні тенденції у політичній та міжнародній комунікації.

Література: основна (1,2,3,4,5, 6,7) додаткова (1,2,3)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи комунікації												
Тема 1. Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій.	14	2	2			10	12	2				10
Тема 2. Класифікація медіадосліджень	14		4			10	12		2			10
Тема 3. Поняття про методологію масмедійних досліджень.	16	2	4			10	20					20
Разом за змістовим модулем 1	44	4	10			30	44	2	2			40
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти комунікації												
Тема 4. Процедура дослідження медіа: основні етапи.	14	2	2			10	12	2				10
Тема 5. Програма прикладного дослідження масмедіа	16	2	4			10	14		2			10
Тема 6. Міжнародні та міжкультурні комунікації.	16	2	4			10	20		2			20
Разом за змістовим модулем 2	90	6	10			30	46	2	4			40
Усього годин	90	10	20			60	90	4	6			80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи комунікації	
1.	Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій.	2
2.	Класифікація медіадосліджень	2/2
3.	Поняття про методологію масмедійних досліджень	2/
	Змістовий модуль 2. Практичні аспекти комунікації	
4.	Процедура дослідження медіа: основні етапи	2/
5.	Програма прикладного дослідження масмедіа	2/2
6	Міжнародні та міжкультурні комунікації	/2
	Разом	10/6 год.

6.САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи комунікації	
1.	Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій.	10/10
2.	Класифікація медіадосліджень	10/10
3.	Поняття про методологію мас-медійних досліджень	10/20
	Змістовий модуль 2. Практичні аспекти комунікації	
4.	Процедура дослідження медіа: основні етапи	10/10
5.	Програма прикладного дослідження масмедіа	10/10
6	Міжнародні та міжкультурні комунікації	10/20
	Разом	60/80 год.

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google Meet, інтерактивні застосунки, соціальні мережі. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання активних аудиторних форм навчання з елементами дистанційного навчання

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи комунікації				
Тема 1. Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій. Наукове та повсякденне пізнання. Стратегія наукового дослідження. Нові медіа-дослідження. Методи пізнання (епістемологія): звичка, авторитет, інтуїція, науковий метод.	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7) <i>додаткова</i> (1,2,3)	10
Тема 2. Класифікація медіадосліджень Теоретичні методи й методики конструювання ідей та теорій. Загальнонаукові методи теоретичного дослідження. Методи побудови гіпотез та теорій. Конструктивно-генетичний метод. Аксиоматичний метод. Евристичні методи. Аналогія. Синектика.	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7) <i>додаткова</i> (1,2,3)	10
Тема 3. Поняття про методологію мас-медійних досліджень. Дослідницькі методи: якісні та кількісні. Різниця між ними, їх переваги і вади. Вступ до якісної методології. Інтерв'ю. Фокус-групи Методологія текстуального аналізу. Семіотичний аналіз. Риторичний аналіз	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)	<i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7) <i>додаткова</i> (1,2,3)	10
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти комунікації				
Тема 4. Процедура дослідження медіа: основні етапи. Включене спостереження (participant observation). Метод, методика і техніка соціологічного дослідження.	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами	Опис ідеї власного дослідження	<i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7) <i>додаткова</i> (1,2,3)	10

Загальнонаукові та спеціальні методи емпіричного дослідження.	ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.			
Тема 5. Програма прикладного дослідження масмедіа Дослідження впливу масмедіа в умовах інформаційної війни. Методи дослідження аудиторій масової комунікації: преса, радіо, телебачення та інтернет. Agenda Setting. Фреймінг. Якісний контент-аналіз	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,4,5,6,7) <i>додаткова</i> (1,2,3, 5,6,9)	10
Тема 6. Міжнародні та міжкультурні комунікації Новітні тенденції у політичній та міжнародній комунікації	Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,4,5,6,7) <i>додаткова</i> (1,2,3, 5,6,9)	10

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання сприяють кращому засвоєнню здобувачами матеріалу з навчальної дисципліни «Міжнародна та міжкультурна комунікація» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Підготовка есе, презентацій інших форм індивідуальної роботи з навчальної дисципліни передбачає дослідження основних питань програмного матеріалу.

Оцінка есе або презентації враховує ступінь розкриття теми, обсяг використаної літератури, змістовність викладення фактів, рівень самостійності міркувань. Важливо, щоб есе або презентація були виконані відповідно до теми та повністю розкривали проблему дослідження.

Тема 1. Наукове дослідження: види, форми, основні характеристики

1. Наукова діяльність, її види та форми.
2. Суб'єкти наукової діяльності.
3. Сутність наукового дослідження. Науковий і науково-прикладний результат.

Теми есе і презентацій:

1. Форми організації та управління наукою в Україні.
2. Наукова школа: структура, функції та основні ознаки.
3. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.

Тема 2. Методологія наукової творчості та психологічних досліджень

1. Методологія наукових досліджень: сутність, структура та функції.
2. Характеристика принципів методології наукового пізнання.
3. Конкретнонаукова методологія та рівні методологічного аналізу.

Темі есе і презентації:

1. Методологічний апарат і методологічна основа наукового дослідження.
2. Загальнонаукова методологія та основні принципи загальнонаукових досліджень.
3. Особливості психологічних досліджень.
4. Характерні особливості наукової мови.
5. Функціонально-лексичні та логічні засоби дослідження.
6. Методологічні основи системного дослідження.
- 7.

Тема 3. Стадії здійснення наукових досліджень: особливості та вимоги

1. Загальна характеристика науково-дослідних стадій.
2. Дослідний етап: методичне та методологічне забезпечення: програма та план наукового дослідження.
3. Наукова і науково-технічна експертиза: завдання, форми та види.

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

I. Організація, самоорганізація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом передання і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення, інструктаж) і практичні (вправи, алгоритмізація, практична робота);
- за ступенем самостійності мислення студентів: репродуктивні і творчі методи;
- за логікою передання і сприймання навчальної інформації: індуктивні (узагальнення), дедуктивні (конкретизація), аналітичні, синтетичні – навчальний аналіз, синтез, установлення причинно-наслідкових зв'язків;
- за ступенем керівництва навчальною роботою студентів: самостійна робота студентів

II. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності

- проблемно орієнтованого викладу матеріалу: пояснювально-ілюстративний і репродуктивно-творчий (проблемна лекція, лекція-диспут,-презентація,- систематизація, дискусія за результатами перегляду відео)
- дослідницький (підготовка індивідуальних есе з теми і завдань),

Пошукова самостійна робота студентів передбачає використання матеріалів пошукової системи Google, електронних бібліотек, літературно-освітніх середовищ тощо.

III. Контроль і самоконтроль, аналіз та оцінювання результатів навчання

Індивідуальне і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи

9. Методи контролю

При вивченні студентами курсу застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Вербальна і невербальна інформація в діловій комунікації.
2. Психологічні механізми дії на партнера в діловій комунікації.
3. Соціальний статус і ролевий розподіл позицій у діловій комунікації.
4. Евристичні методи виконання завдань у діловій комунікації.
5. Структура і функції конфліктів у діловій комунікації.
6. Типологія конфліктів. Поняття інноваційного конфлікту.
7. Мовленнєві стратегії і тактики у конфліктах.
8. Стили поведінки в конфліктних ситуаціях.
9. Внутрішньоособистісні конфлікти в ділових комунікаціях.
10. Стреси і стресостійкість у ділових комунікаціях.
11. Урахування індивідуальних особливостей особи в діловій комунікації.
12. Основні стилі ділової комунікації.
13. Діловий етикет і його вплив на ділову комунікацію.
14. Професійна комунікація і її складові.
15. Комунікативний портрет конкурентоздатного фахівця.
16. Бар'єри в комунікації і їх подолання. Типологія комунікативних бар'єрів (мікробар'єри і макробар'єри).
17. Особливості ділової комунікації в різних країнах.
18. Просторова і психологічна дистанція між партнерами, необхідність організації

простору в діловій комунікації.

19. Інтернет як інструмент ділової комунікації.
20. Ведення переговорів.
21. Документаційне забезпечення ділової комунікації.
22. Імідж політичного лідера.
23. Результативність ділових комунікацій.
24. Процес комунікацій і ефективність управління.
25. Принципи морального кодексу ділової комунікації.
26. Цінності і символи в діловій комунікації.
27. Теорія комунікацій сучасного підприємства: наука або мистецтво?
28. Усна ділова комунікація. Жанри усного ділового спілкування і принципи

розгортання.

29. Мистецтво письмової ділової комунікації.
30. Інформаційна і психологічна структура ділової комунікації.
31. Смыслові і психологічні бар'єри комунікації.
32. Особові ресурси і бар'єри при виступі перед аудиторією.
33. Роль Інтернету в розвитку маркетингових комунікацій.
34. Маніпулятивні технології в системі масових комунікацій.
52. Подолання міжкультурних проблем і бар'єрів як обов'язкова складова комунікації міжнародних компаній.

міжнародних компаній.

53. Релігійні відмінності і ціннісні універсалії в діловій комунікації.
57. Неформальні канали комунікації.
54. Технологія ефективної ділової комунікації.
55. Соціальна та гендерна специфіка мовної поведінки комунікантів.
56. Специфіка кризових комунікацій
57. Особливості процесу масової комунікації як суспільного явища.
58. Інтернет та глобалізація комунікативного простору.
59. Поняття про методологію масмедійних досліджень.
60. Дослідницькі методи: якісні та кількісні. Різниця між ними, їх переваги і вади. Вступ до якісної методології. Інтерв'ю. Фокус-групи.
61. Методологія текстуального аналізу. Семіотичний аналіз. Риторичний аналіз
62. Скласти політичний портрет запропонованого політичного лідера.
63. Комунікативна основа виборчих кампаній.
64. Культура як вид комунікації.
65. Інтеграційні процеси у сфері засобів масової комунікації в Європі.
66. Глобалізація масової комунікації і міжнародні відносини.
67. Місце України у світовому інформаційно-комунікаційному просторі.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота							Залік	Сума
Змістовий блок 1			Змістовий блок 2					
T1	T2	T3		T4	T5	T6	40	100
10	10	10		10	10	10		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Посібники, навчально-методичні матеріали, опорні конспекти лекцій, тестові завдання, (платформа Moodle), мультимедійні проєктори, презентації, інформаційно-навчальні ресурси та довідкові джерела в мережі Інтернет.

13.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. 2-ге вид., доп. К. : ВЦ «Академія», 2009. 346 с.
2. Денисюк, С. Г. ДЗЗ Комунікологія : навчальний посібник.Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.
3. Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. 183 с.
4. Коробанов Ю.М. Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 3 ч. Миколаїв : НУК, [2011].
5. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики : монографія. Київ : центр вільної преси, 2003. 200 с.
6. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації 4-те вид. Львів : Літопис, 2010. 538 с.
7. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. К.: Освіта, 1999.
8. Різун В. В. Теорія масової комунікації // Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.journ.univ.kiev.ua).
9. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу // Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.journ.univ.kiev.ua).
10. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій. Психолінгвістика. 20123. Вип. 10. С.305-314.
11. Іванов В. Ф. Соціологія масової комунікації: Навч. посіб. Черкаси: Вид-во ЧДУ, 2003.
12. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, . Ф. Іванов, В. А. Вергун. К.: Либідь, 1997.
13. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз : навчальний посібник. К. : Знання, 2004. 373 с.
14. Ромах О. В. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій. – Львів : ПАІС, 2020. – 404 с.
15. Фінклекр Ю. Е. Мас-медіа та влада: технологія взаємин. Львів:Аз-Арт, 2003.
16. Шаян Л. П. PRo суспільні комунікації. К.: ТОВ "Група компаній "Динаміка", 2008. 180 с
17. Communication As... Perspectives on Theory (ed. Shephard G.J., John J.St., Striphas T.) 2006.
18. DeFleur M., Lowery S. Milestones in Mass Communication research. Media Effects. 1995.
19. Evolution of Communication Systems. A Comparative Approach. (ed. Kimbrough Oller D., Griebel U.). 2004.
20. Explorations in Communication and History (ed. B.Zelizer). 2008.
21. Gorman L., MacLean D. Media and Society into 21st Century. 2009.
22. Habermas J. The theory of Communicative Action. Boston.
23. Gerbner G. Against the Mainstream. 2002.
24. McCombs M. Setting the Agenda. The Mass Media and Public Oppinion. 2004.
25. McQuail D. McQuail's Mass Communication Theory. 2005.

Допоміжна

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. Івано Франківськ, «ЛілеяНВ», 2015. 160 с.
2. Бебик В., Бортніков В., Дегтерьова Л., Кудряченко А. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації в глобальному світі (за ред. В.Бебика). К., 2006.
3. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. К., 2005.
4. Крайнікова Т. Культура медіаспоживання в Україні: від консьюмеризму до просьюмеризму / За наук. ред. проф. В. В. Різуна. – Бориспіль: Люксар, 2014. 372 с.\
5. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навч. посіб. / за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2010. 258 с

6. Пітерс, Джон Дарем. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / Пер. з англ. А. Іщенко. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 302 с.
6. Шульга М. А. Політичний менеджмент: навчальний посібник : [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Академвидав, Альма-матер, 2013. 157с.

14.Інформаційні ресурси

1. Асоціація політичних консультантів України. [Електронний ресурс].Режим доступу: <http://www.piar.kiev.ua/>.
2. Український незалежний центр політичних досліджень. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ucipr.org.ua>.
3. <http://www.researchgate.net> – мережа для пошуку наукової літератури Research Gate
4. <http://www.scholar.google.com> – мережа для пошуку наукової літератури Google Scholar

